

Statisztikai tájékoztató

Tolna megye, 2013/3

Tartalom

Összefoglalás	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	2
Gazdasági szervezetek.....	4
Beruházás	5
Mezőgazdaság.....	7
Ipar.....	8
Építőipar	10
Lakásépítés.....	11
Turizmus	12
Közúti közlekedési balesetek	12

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

2013 első három negyedében Tolna megyében a gazdaság élénkülése csak néhány területen volt érzékelhető. A regisztrált vállalkozások száma bővült, az új beruházások értéke folyó áron felülmúlta az előző év azonos időszakáét, fajlagos nagysága azonban nem érte el az országos kétharmadát. A mezőgazdaságban az előzetes adatok szerint a legtöbb kalászos gabonánál a területek növekedésénél nagyobb mértékben emelkedett a termésmennyiség, nőttek a termésátlagok. A főbb haszonállat-fajok közül szarvasmarhákból és sertésekből is kevesebbet tartottak, mint 2012 azonos időpontjában. Az ipari szervezetek megyei telephelyeinek kibocsátása az országosnál gyorsabb ütemben bővült, a megyei székhelyű építőipar teljesítményének növekedési üteme viszont elmaradt az országos átlagtól. Folytatódott a lakáspiaci dekonjunkció, kevesebb lakás épült, a fajlagos lakásépítési teljesítmény pedig Tolnában az egyik legalacsonyabb volt a megyék között. A kereskedelmi szálláshelyek mutatói vegyes képet mutattak, idén szeptember végéig kevesebb vendéget és több vendégéjszakát regisztráltak az üzemeltetők, mint 2012 azonos időszakában. A szállásdíj-bevételek emelkedtek, vendéglátásból viszont az egy évvel korábbinál kisebb bevételt realizáltak a szálláshelyek.

A természetes népmozgalmi folyamatok az országoshoz hasonlóan alakultak, erősödött a népességfogyás üteme. A munkaerő-piaci helyzet javult, nőtt a foglalkoztatottság, mérséklődött a munkanélküliség. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi átlagkeresetei az országos átlagot meghaladóan emelkedtek, azonban a Tolna megyei jövedelmek továbbra is az országos átlag alatt maradtak.

Demográfiai helyzet

Az előzetes adatok szerint 2013 első kilenc hónapjában Tolna megyében 1433 gyermek született, 48-cal (3,2%-kal) kevesebb, mint az előző év január–szeptemberében. Ugyanezen időszakban 2269-en haltak meg, 26-tal (1,1%-kal) kevesebben a 2012. I–III. negyedévinél. Összességében erősödött a népesség természetes fogyása az egy évvel korábbihoz képest. Az ezer lakosra vetített élveszületések és halálozások száma ugyan a dél-dunántúli átlagnál kedvezőbben alakult a megyében, az országosnál azonban kedvezőtlenebb volt.

Az idei év első kilenc hónapjában 694 házasságkötést regisztráltak a megyében, 12-vel (1,8%-kal) többet, mint 2012 azonos időszakában. Az ezer lakosra jutó házasságkötések száma a Dél-Dunántúl átlagát némileg meghaladta, az országostól azonban elmaradt.

Munkaerőpiac

A Központi Statisztikai Hivatal által – a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) ajánlásai alapján – végzett reprezentatív munkaerő-felmérés szerint 2013. III. negyedévben a 15–74 éves népesség 54,2%-a, 94 400 gazdaságilag aktív személy volt jelen a munkaerőpiacon. Közülük a **foglalkoztatottak** száma mintegy 4%-kal bővült, a **munkanélküliek** pedig csaknem felével (48%-kal) csökkent a 2012. III. negyedévihez képest. A megyei foglalkoztatási arány (51,4%) ugyan meghaladta az előző év azonos időszakit, az idei országostól (52,3%) azonban elmaradt. A Dél-Dunántúlon a tolnai mutató – amely megegyezett Baranyáéval – kedvezőbb volt a somogyinál. A tolnai 5,1%-os munkanélküliségi ráta mind az országos (9,8%), mind a régió megyéinek mutatóinál jóval alacsonyabb volt (Baranya 10,0%, Somogy 9,1%).

Az intézményi munkaügyi statisztikák szerint a megyében **alkalmazásban állók létszáma** 2013. I–III. negyedében összességében alig változott. A megyei székhelyű 4 fő feletti vállalkozásoknál, a megfigyelt nonprofit szervezeteknél, valamint a költségvetési intézményeknél idén január–szeptemberben átlagosan mintegy 44 900 fő állt alkalmazásban, 0,2%-kal többen,

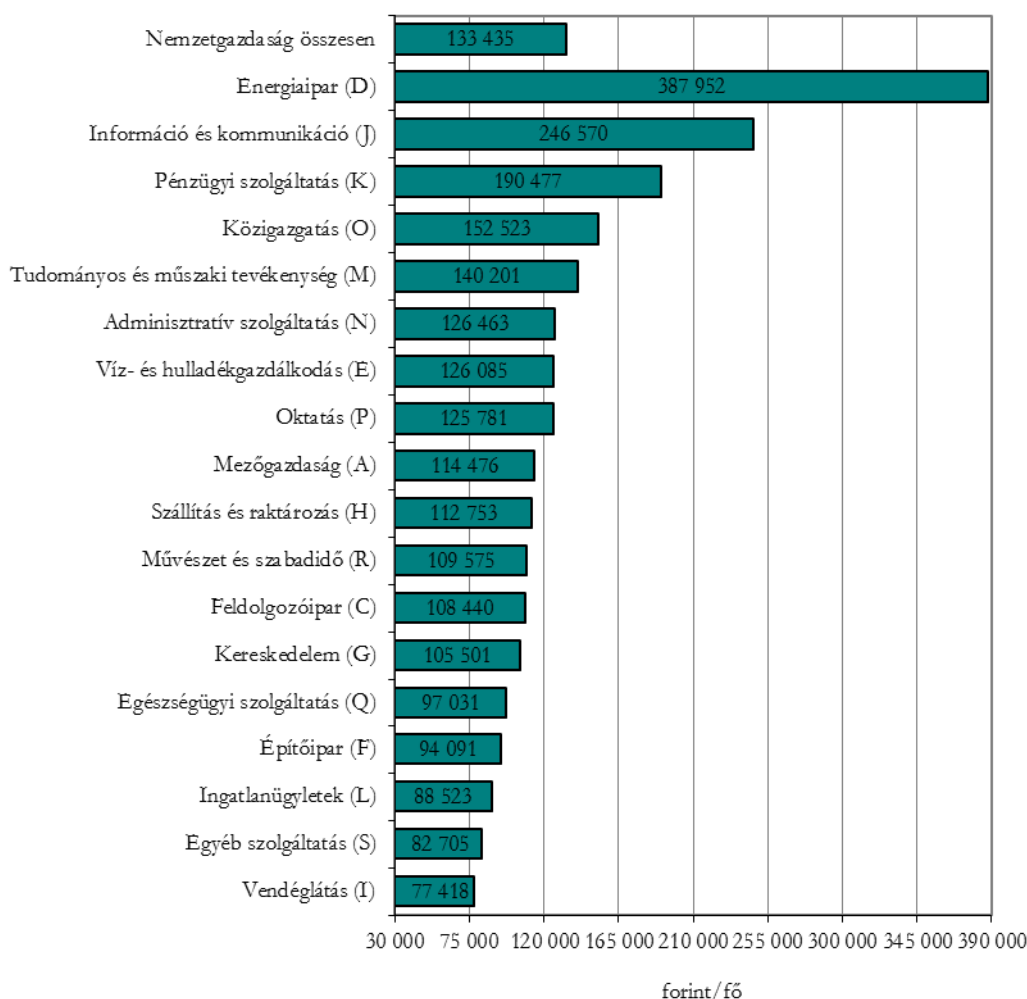
mint az előző év azonos időszakában. (Országosan is csupán 0,1%-os bővülést mértek.) A munkavállalók nagyobbik hányadát (63%-át) foglalkoztató versenyszférában a 2012. I–III. negyedévinél 0,4%-kal több, összesen 28 200 fő állt alkalmazásban. Ezen belül a létszám 71%-át adó fizikai munkakörben dolgozók létszáma 0,3%-kal mérséklődött, a szellemi foglalkozásúaké 2,3%-kal nőtt. A költségvetés területén dolgozó 15 300 fős létszám 2,9%-kal bővült a vizsgált időszakban, ezen belül az állomány 64%-át kitevő szellemi foglalkozásúaké 3,3%-kal, a fizikai foglalkozásúaké 2,2%-kal emelkedett.

A 18 gazdasági ág közül tízben 0,3–18,3% közötti létszámnövekedést regisztráltak, amely a tudományos és műszaki tevékenység (18,3%) és az információ, kommunikáció (10,8%) területén volt a legszámottevőbb. A fennmaradó nyolc gazdasági ágban létszámcsökkenés következett be, közülük az építőiparban (12,4%), a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (11,8%) és a víz- és hulladékgazdálkodás (11,3%) területét lehet kiemelni, mint ahol jelentősebb létszámvesztés következett be.

Az év első kilenc hónapjában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók **havi bruttó átlagkeresete** – a számviteli nyilvántartások alapján – 203 700 forintot tett ki, amely az országosnál nagyobb mértékben, 4,5%-kal emelkedett 2012 azonos időszakához képest. A költségvetés területén 4,9%-os, a versenyszférában 4,3%-os keresetemelkedés következett be.

1. ábra

A havi nettó átlagkereset nemzetgazdasági ágak szerint, 2013. I–III. negyedév

A **havi nettó átlagkereset** 133 400 forintot tett ki, ez 5,7%-kal felülmúlta a 2012. I–III. negyedévit. A vállalkozói szférában 141 100 forintot, a költségvetésben 120 200 forintot kaptak kézhez átlagosan az alkalmazásban állók, ami előbbi körben 6,0%-os, utóbbiban 5,4%-os növekedést jelentett. A költségvetési szféra átlagkeresetét jelentősen mérsékelte az alacsonyabb keresetű közfoglalkoztatottak számának bővülése. A nemzetgazdasági ágakat tekintve megállapítható, hogy a nettó átlagkeresetek két gazdasági ág – a művészet és szabadidő (-3,6%) és az egyéb szolgáltatás (-4,0%) – kivételével mindegyikben emelkedtek a vizsgált időszakban.

A nemzetgazdasági szintű **átlagos munkajövedelem bruttó összege** Tolna megyében 217 100 forint volt, amely 3,0%-kal meghaladta a 2012. január–szeptemberit. A havi kereseten felüli egyéb pénzbeli, illetve természetbeni juttatások (étkezési térítés, munkába járással kapcsolatos költségtérítések, lakhatási támogatás, jubileumi jutalom) a munkajövedelem 6,2%-át tették ki, amely az előző év azonos időszakától 1,3 százalékponttal elmaradt. (Országosan 5,2% volt az egyéb munkajövedelem aránya az összes munkajövedelemből.) Az egyéb munkajövedelem hányada az építőiparban (10,4%), a pénzügyi, biztosítási tevékenység területén (9,5%) és az energiaiparban (9,0%) volt magasnak mondható, az egyéb szolgáltatásban dolgozók munkajövedelmében ugyanakkor minimális szerepet játszott (0,9%).

A Tolna megyei átlagkeresetek és a munkajövedelem továbbra is az országos átlag alattiak: a különbség a bruttó átlagkeresetnél 23 800 forint, a munkajövedelemnél 22 800 forint, a nettó átlagkeresetnél pedig 15 600 forint volt az országos átlag javára.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint 2013. szeptember végén Tolna megyében 12 119 **álláskeresőt tartottak nyilván**, 9,3%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Az országosnál (8,1%) nagyobb mértékben csökkent az állományi létszám. A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya (12,6%) a 12 hónappal korábbi mutatónál 0,4 százalékponttal alacsonyabb, az idei országos rátánál ugyanakkor 1,7 százalékponttal magasabb volt. A Dél-Dunántúlon továbbra is Tolna mutatója a legkedvezőbb, Baranyában 0,4, Somogyban 2,5 százalékponttal haladta meg a ráta a tolnait.

Az álláskeresők 17%-a pályakezdő volt, létszámuk alig változott (0,6%-kal mérséklődött), az álláskeresők ötödét adó 25 éven aluliak száma pedig 7,4%-kal csökkent 2012. szeptemberhez képest. Az állomány 6%-át kitevő megváltozott munkaképességűek létszáma 18%-kal volt kevesebb idén szeptemberben, mint 12 hónappal korábban.

2013. szeptember végén 540 betöltetlen álláshelyet tartottak nyilván a megyében. Egy betöltetlen álláshelyre az egy évvel korábbinál négyel kevesebb, 22 álláskereső jutott. A mutató az országos átlag dupláját tette ki, és a Dél-Dunántúlon is a legmagasabb volt, Baranyában ugyanis 16, Somogyban 21 álláskereső jutott egy betöltetlen álláshelyre. A régió kedvezőtlen helyzetét jól jellemzi az a tény is, hogy a dél-dunántúli mutató (19) megegyezik az észak-magyarországgal, így e két régió bírt az ország területi egységeit tekintve a legmagasabb értékekkel.

Az álláskeresőket ellátó rendszerben tovább csökkent az álláskeresési járadékban (848 fő) és a szociális ellátásban részesültek (3722 fő) száma, előbbieké 11, utóbbiaké 10%-kal. A nyugdíj előtti álláskeresési segélyt kapó 240 fős létszám viszont 1,7-szerese volt a 2012. szeptemberinek.

Gazdasági szervezetek

Tolna megyei székhellyel 2013. szeptember 30-án mintegy 37 850 **gazdasági szervezet** szerepelt az adminisztratív nyilvántartásokban, az országosan regisztráltaknak – a népességnél valamivel kisebb hányada – 2,1%-a. A 12 hónappal korábbihoz képest a szervezetek száma 0,4%-kal bővült, ezen belül a bő kilenczetedet képviselő vállalkozásoké (34 590) 0,5%-kal emelkedett. Országosan mindkét körben erőteljesebb volt a növekedés, előbbi sorrendben 1,3, illetve 1,4%.

A regisztrált vállalkozások száma, 2013. szeptember 30.

Gazdálkodási forma	Száma		A 2012. szeptember 30-ai százalékában	
	Tolna megyében	országosan	Tolna megyében	országosan
Társas vállalkozás	7 842	600 995	98,4	100,1
Önálló vállalkozó	26 752	1 084 530	101,1	102,1
Ezen belül:				
főfoglalkozású	8 527	358 838	101,5	102,7
mellékfoglalkozású	11 520	466 892	102,1	103,5
nyugdíjas	6 705	258 800	98,8	99,2
egyéni vállalkozó	9 539	376 777	100,2	102,0
Vállalkozás összesen	34 594	1 685 525	100,5	101,4

Tolnában a **vállalkozásoknak** 23%-a társas vállalkozásként alakult meg, 77%-a önálló vállalkozó volt. (Országosan sorrendben 36, illetve 64% volt az arányuk.) A társas vállalkozásoknál idén folytatódott a korábbi időszakok tendenciája, miszerint a jogi személyiségű társaságok összességében egyre szélesebb körű elterjedésével párhuzamosan tovább mérséklődött a jogi személyiséggel nem rendelkezők száma. A leggyakoribb gazdálkodási formákat továbbra is a korlátolt felelősségű (5010) és a betéti (2444) társaságok képviselték, a társas cégek 64, illetve 31%-át jelentették. Az önálló vállalkozók szeptember végi száma meghaladta a 26 750-et. Kisebbség a hányaduk az okmányirodák által nyilvántartott egyéni vállalkozó (36%), míg nagyobbik részük egyéb önálló vállalkozó, illetve adószámmal rendelkező magánszemély volt. A munkavégzés jellege szerint az önálló vállalkozóként regisztráltak leggyakrabban (43%) mellékfoglalkozásban tevékenykedtek, a főfoglalkozásúak kevesebb mint egyharmadot, a nyugdíj mellett vállalkozók egynegyed részt képviseltek. Ez utóbbiak aránya az országos átlagnál egy százalékponttal magasabb, míg a főfoglalkozásúaké ugyanennyivel alacsonyabb volt.

Nemzetgazdasági ág szerint a legtöbb vállalkozást a mezőgazdaságban (12 460) regisztrálták, 96%-uk önálló vállalkozóként folytatta tevékenységét. Ez utóbbiaknak kevesebb mint 6%-át tették ki az okmányirodák által bejegyzett egyéni vállalkozók, a túlnyomó többséget az adószámmal rendelkező magánszemélyek adták. A mezőgazdasági önálló vállalkozók gyakoriságától ugyan számottevően elmaradtak, ugyanakkor jelentős számban választották a gazdálkodási formát az ingatlanügyletek, a kereskedelem és gépjárműjavítás, a szakmai, tudományos tevékenységek, valamint az építőipar területén tevékenykedők. A társas vállalkozások között a kereskedelem, a szakmai, tudományos tevékenységek, az ipar és az építőipar gazdasági ágakba soroltak fordultak elő a leggyakrabban.

Tolna megyében a vállalkozói aktivitás mutatója mind az országos, mind a 19 megyére számított átlagnál alacsonyabb volt. Az **ezer lakosra jutó vállalkozások száma** (150) a megfigyelt időpontban az országosnak kevesebb mint kilenczetedét tette ki. Ezen belül az önálló vállalkozók sűrűsége (116) az országosan jellemzőt (109) felülmúlta, míg a társas cégeké (34) jóval kevesebb volt az ország egészére (61) számítottnál.

Beruházás

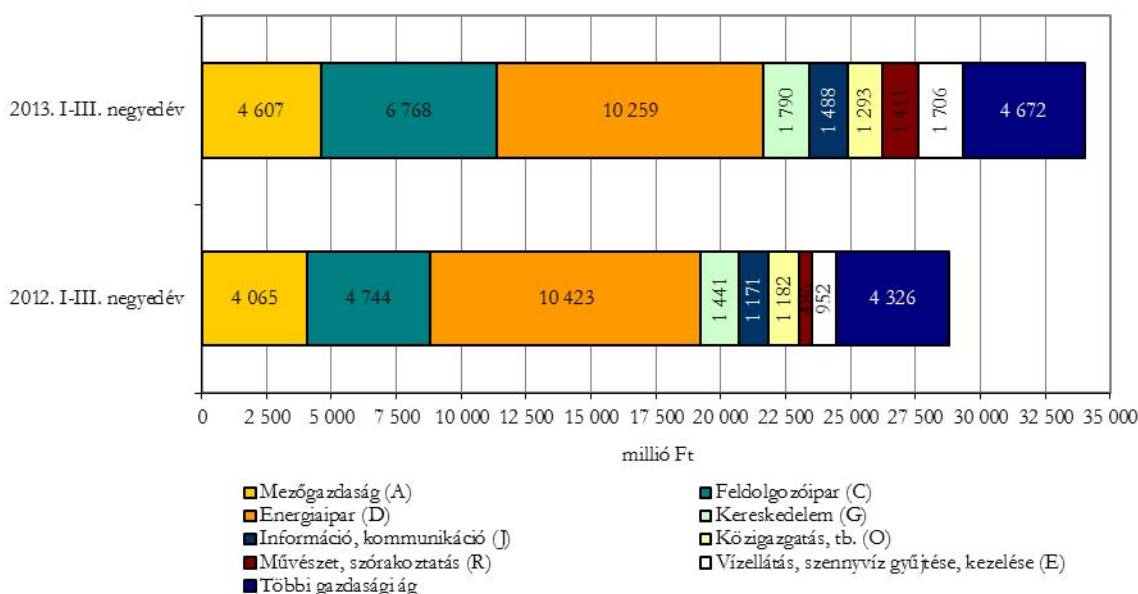
Az első negyedévi mérséklődés után az ezt követő hat hónapban számottevően élénkült a beruházási hajlandóság. A megfigyelt Tolna megyei székhelyű szervezetek 2013. január–szeptemberben 34 milliárd forintot fordítottak **új beruházásokra**, amely összeg folyó áron 5,2 milliárd forinttal (18%-kal) meghaladta az előző év azonos időszakit és így elérte a 2011. első kilenc hónapjában realizált összeget. Egy lakosra vetítve 147 800 forint teljesítményérték jutott, az

országosnak 63, a megyék Budapest nélkül számított átlagának 85%-a. E népességszámra vetített mutató felülmúlta a Dél-Dunántúl másik két megyéjében számítottat (Baranya:133 100 Ft/fő, Somogy: 95 800 Ft/fő), a fővárost és a 19 megyét tartalmazó, mutatószám szerint csökkenő rangsorban pedig a tizedik helyet biztosította.

Tolnában mindegyik **anyag-műszaki csoportban** nőtt az idén az előző év azonos időszakához viszonyított folyóáras teljesítményérték. A beruházások 36%-át jelentő épületek, egyéb építmények fejlesztésére fordított források közel 40%-kal, a 62%-ot képviselő gépek, berendezések, járművek beszerzésére szánt összegek 8%-kal emelkedtek 2012. I–III. negyedévhez képest. Kedvező jelenség továbbá, hogy a beruházási teljesítményérték viszonylag kis hányadát (3%-át) kitevő tenyész- és ígásállatok termelésbe állítására idén 32%-kal több jutott, mint 2012 azonos időszakában.

2. ábra

A beruházások teljesítményértékének összetétele gazdasági ágak szerint, millió forint

A **nemzetgazdasági ágak** többségében (18-ból 13-ban) nőtt a beruházási aktivitás. A legnagyobb beruházók közül csupán az energiaipari fejlesztések folyóáron számított értéke mérséklődött, azonban továbbra is a megyei teljesítményérték 30%-a kötődött e nemzetgazdasági ághoz. A második legtöbb fejlesztést megvalósító feldolgozóiparban viszont az egy évvel korábbinak 1,4-szeresét fordították új beruházásokra a megfigyelt szervezetek, így az összes teljesítményérték egyötöde kötődött idén e gazdasági ághoz. A mezőgazdasági termelők körében is élénkült a beruházási tevékenység. E nemzetgazdasági ág területén 13%-kal bővült az investíciók folyó áron számított értéke, a megyei új beruházásokhoz pedig 14%-kal járult hozzá a mezőgazdaság. A felsorolt hányadoknál ugyan lényegesen alacsonyabb (4–5% körüli) részt képviseltek, de az összeg nagyságát tekintve jelentős teljesítményérték kötődött a kereskedelem, az információ, kommunikáció, valamint a művészet és szabadidő területekhez. Ez utóbbi nemzetgazdasági ágban regisztrálták az idén a legnagyobb mértékű növekedést – a megyeszékhelyen megvalósult fejlesztéseknek köszönhetően – a folyó áron számított beruházási teljesítményérték közel háromszorosát tette ki az egy évvel korábbinak. A felsorolt hat gazdasági ághoz a megyei új beruházások közel nyolctizede kötődött.

Mezőgazdaság

Az előzetes adatok szerint Tolnában kalászos gabonából¹ 2013-ban összesen 340,5 ezer tonnát, a 2012. évinél mintegy háromtizedével többet arattak le a betakarított terület 2,6%-os növekedése mellett. (A megye az idén kalászosokból az országos termésmennyiség 5,0%-át mondhatta a magáénak.) A három dél-dunántúli megyében összességében tavalyhoz képest a termésmennyiség 22%-kal nőtt, miközben a terület több mint egytizedével bővült. Országosan ennél valamivel kisebb mértékben emelkedett a termés volumene a terület kismértékű csökkenése mellett.

Tolnában – a tavaszi árpa és a rozs kivételével – a legtöbb kalászos gabonánál nőtt a termésmennyiség, miközben a termőterületek – a termésnél ugyan kisebb mértékben, de – szintén bővültek. A termésátlagok így 2012-höz képest valamennyi kalászosnál emelkedtek, legjobban a búza terméseredménye nőtt. Ebben az évben Tolna a főbb kalászosok vonatkozásában igen jó helyezést mondhatott a magáénak, a megye a búzánál az első, az őszi árpánál a második helyen szerepelt az országos rangsorban.

2. tábla

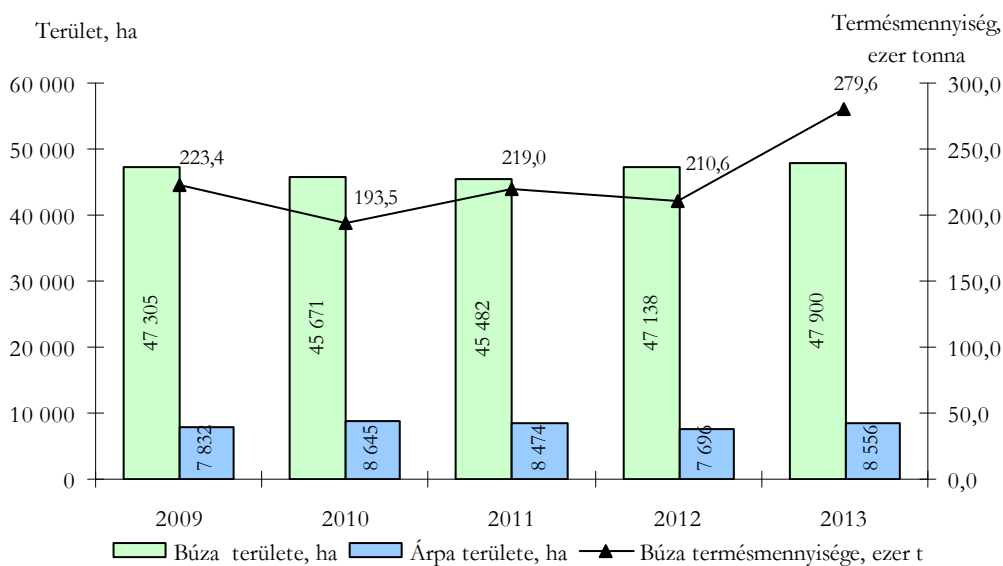
A főbb kalászosok terméseredménye, 2013

Megnevezés	Búza	Őszi árpa	Tavaszi árpa	Rozs	Zab	Triticale
Tolna megye						
Betakarított terület, ha	47 900	7 426	1 130	31	1 040	3 249
Termésmennyiség, tonna	279 591	39 358	4 294	109	3 509	13 646
Termésátlag, kg/ha	5 840	5 300	3 800	3 520	3 370	4 200
Dél-Dunántúl						
Betakarított terület, ha	160 773	33 973	7 895	2 701	6 556	16 881
Termésmennyiség, tonna	885 217	169 840	26 716	9 922	20 003	69 932
Termésátlag, kg/ha	5 510	5 000	3 380	3 670	3 050	4 140
Ország						
Betakarított terület, ha	1 087 644	190 686	72 641	34 781	50 718	118 406
Termésmennyiség, tonna	5 031 574	854 451	216 663	106 078	134 786	458 530
Termésátlag, kg/ha	4 630	4 480	2 980	3 050	2 660	3 870

Az elmúlt öt évre visszatekintve Tolnában a búza területe 2011-ig csökkent, majd azt követően bővült, a termésmennyiség pedig ingadozott. Az árpánál a tavalyi mélyponthoz képest 2013-ban nőtt a terület és a termésmennyiség is. A termésátlag mindkét növénynél emelkedő tendenciájú volt.

¹ Kétszeres, rizs, indián rizs, köles, kanárimag, cirokmag, pohánka nélkül.

A főbb kalászosok termelésének alakulása Tolna megyében

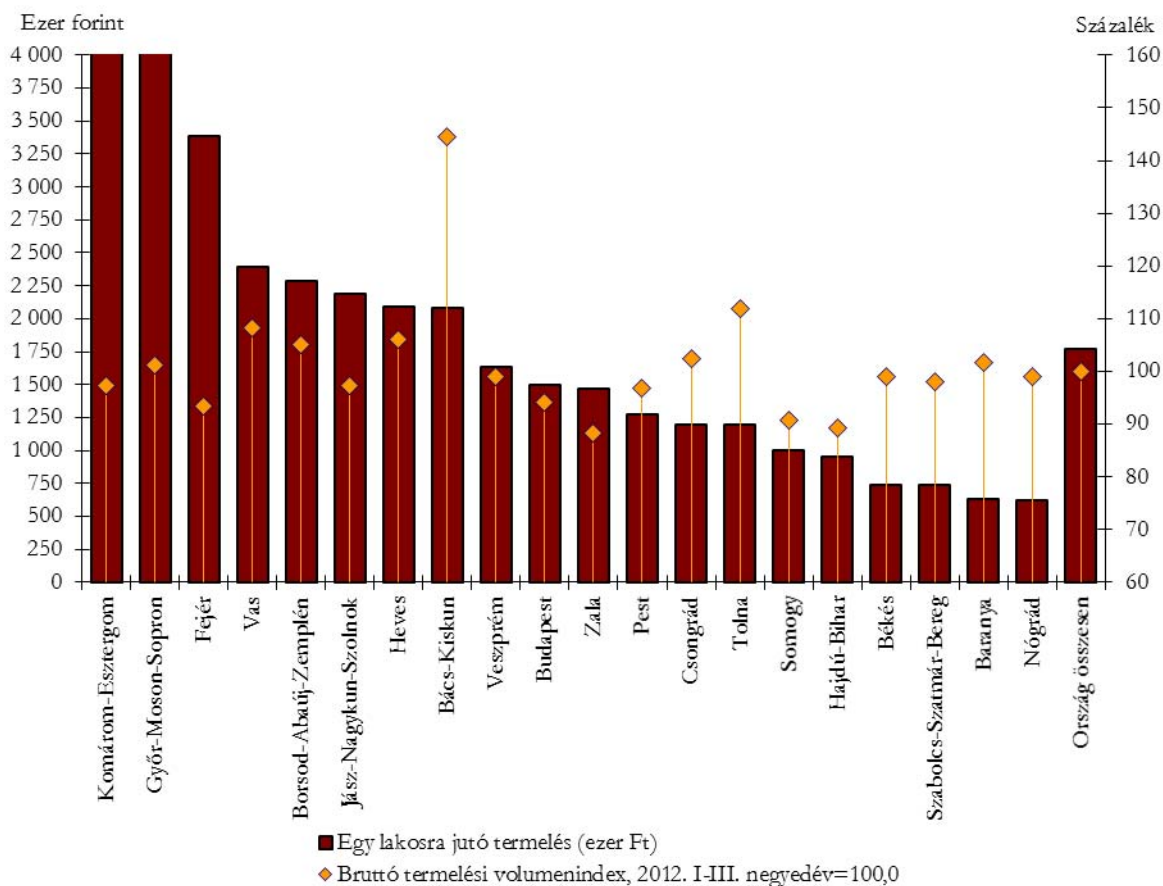
A húsmarha-piaci konjunktúra, valamint az ezzel összefüggésben kedvező irányban megváltozott mezőgazdasági támogatási rendszer hatására bekövetkezett – 2010 decembere óta tartó – országos növekedés nem volt jellemző Tolna megyére. 2013. június 1-jén a megyében 21 ezer darab szarvasmarhát regisztráltak, az előző évinél 4,5%-kal kevesebbet. A sertések 138 ezer darabos állománya pedig a tavalyihoz képest 5,5%-os létszámcsökkenést jelentett. Az anyaállatokat tekintve a megyében mind a tehenek, mind az anyakocák száma számottevően visszaesett.

Dél-Dunántúlon a szarvasmarhák száma 1,3, a sertéseké 5,4%-kal nőtt, miközben az anyaállatok száma mindkét állatfajnál csökkent. Országosan a szarvasmarha-létszám 3,4%-kal bővült, a sertésállomány valamelyest mérséklődött, a tehenállomány stagnált, az anyakocaszám pedig csökkent a 12 hónappal korábbihoz képest.

Ipar

Az ipar kibocsátása – a legalább 5 főt foglalkoztató **Tolna megyei telephelyű szervezetek** adatai alapján – 2013. január–szeptemberben 12%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Az ipari vállalkozások az egyes negyedéveket tekintve mindvégig növelni tudták teljesítményüket. Az első kilenc hónapban produkált 275,3 milliárd forint bruttó termelési érték az országosnak 1,6%-át képviselte. Tolna egy lakosára közel 1,2 millió forint termelési érték jutott, az országos átlagnak valamivel több mint kétharmada. A Dél-Dunántúl másik két megyéjében ennél alacsonyabb – Somogyban 1,0 millió, Baranyában 626 ezer forint – volt a fajlagos teljesítmény, így összességében az ország nagyobb területi egységei közül itt volt a legkisebb az ipari termelés egy lakosra jutó összege (898 ezer Ft).

Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke és volumenindexe megyénként, 2013. I–III. negyedév

A telephelyekre vonatkozó termelésbővülést meghaladó mértékben, 14%-kal nőtt a megyében nyilvántartott, legalább félszáz alkalmazottal rendelkező ipari vállalkozások teljesítménye. (E vállalkozói csoporthoz kapcsolódó adatot a megyében szervezeti változások is befolyásolták, 2013-ban ugyanis az egy évvel korábbinál héttel több cég került e körbe létszámnövekedés vagy székhelyváltozás miatt.) Az időszak folyamán produkált közel 240 milliárd forint termelési érték csaknem hattizedét képviselő energiaipar teljesítménye 12%-kal emelkedett, a fennmaradó négytizedet előállító feldolgozóipari szervezetek pedig összességében az egy évvel korábbinál 17%-kal nagyobb árutömeget állítottak elő. Ez utóbbi nemzetgazdasági ág értékesítése a termelésnél is gyorsabb ütemben, 19%-kal nőtt, amelyhez a külső kereslet jelentős élénkülése (25%-kal emelkedett az exportvolumen) mellett a belföldi eladások bővülése (9,5%) is hozzájárult.

A megyében megfigyelt 9 feldolgozóipari ág közül mindössze egyben – a textil- és ruházat-, bőr- és bőrtermék gyártásban – mérséklődött a termelés volumene (2,1%-kal), a többi területen 5–50% közötti növekedés volt. A jelentősebb gazdasági súlyt képviselők közül a termelés és az értékesítés közel egyharmadát biztosító élelmiszeripar kibocsátása 5,2%-kal emelkedett. A döntő részt (87%) jelentő belföldi eladások 7,6%-kal bővültek, miközben a külföldi piacokon is az egy évvel korábbinál jóval – 23%-kal – több árut tudtak elhelyezni. A feldolgozóipari produktum közel egyötödét, az export 28%-át biztosító villamos berendezés gyártás bő egyharmadával növelte termelését. A túlnyomórészt külföldre értékesítő ág exportteljesítménye a termelésnél is nagyobb mértékben (39%-kal) bővült, miközben a hazai vevőknek eladott termékek volumene 4,7%-kal csökkent. A megyében komoly hagyományokkal rendelkező, és jelentős gazdasági súlyt – a termelés 18, az export 26%-át – adó fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártás idej

kibocsátása 1,5-szerese volt az előző év azonos időszakának. A termelésnövekedés motorjának itt is a külpiazi kereslet élénkülése (61%) bizonyult, amely mellett a hazai eladások is bővültek (6,0%). Az átlagosnál gyorsabb ütemű termelésemelkedés volt a járműgyártásban is (14%). Az alágban az exportteljesítmény 8,5%-os növekedése mellett a hazai piacon eladott termékek volumene is a 2,3-szeresét tette ki az egy évvel korábbihoz. (A feldolgozóipari termelés 7, az export 9,5%-a kötődött a járműgyártáshoz.)

3. tábla

Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei*
előző év azonos időszaka=100,0

Időszak	Termelés	Értékesítés			
		Összes	Belföldi	Export	
2012.	I. negyedév	108,5	108,8	108,5	109,9
	II. negyedév	106,4	105,4	109,0	94,7
	III. negyedév	99,9	100,9	100,9	100,7
	IV. negyedév	116,8	116,8	116,0	120,0
	I–IV. negyedév	107,9	108,0	108,7	105,4
2013.	I. negyedév	108,8	109,7	108,4	114,6
	II. negyedév	114,0	115,8	111,7	129,2
	III. negyedév	119,7	118,9	115,0	131,7
	I–III. negyedév	113,9	114,6	111,6	125,2
Ezen belül:	feldolgozóipar (C)	116,7	118,6	109,5	125,2
	energiaipar (D)	112,1	112,1	112,1	–

* A legalább 50 fős létszámot foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti adatai.

A megyei székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozásoknál 2013. január–szeptemberben átlagosan közel 9500-an álltak alkalmazásban. Az e munkavállalói kör csaknem háromnegyedét foglalkoztató feldolgozóiparban a kibocsátásnál kisebb ütemben (10,6%-kal) bővült a létszám, ami a **termelékenység** növekedését (5,5%) eredményezte. Az energiaszektorban gyakorlatilag stagnáló (99,7%) létszám mellett nőtt a kibocsátás, így az egy alkalmazásban állóra jutó termelés 12,4%-kal javult az egy évvel korábbihoz képest.

Építőipar

Országosan az év első kilenc hónapjában az **építőipari termelés** volumene 8,0%-kal – a legalább öt főt foglalkoztató körben 7,7%-kal – magasabb volt az előző év azonos időszakánál. A kivitelezési munkákból 1,6%-kal részesedő Tolna megyei székhelyű építőipari szervezetek I–III. negyedévi teljesítménye 4,4%-kal nőtt a tavaly ilyenkor alacsony bázishoz képest. (2012 első kilenc hónapjában 22%-kal csökkent a termelés az egy évvel korábbihoz viszonyítva.)

Mind a II., mind a III. negyedévben mindkét építmény főcsoportban bővült a termelés. Ebből következően a január–szeptemberi időszakban produkált közel 13,2 milliárd forint értékű építőipari termelés 57%-át kitevő épületek építése főcsoportban 2,0, a fennmaradó (43%-os) hányadot képviselő egyéb építmények kivitelezése esetében 7,9%-kal emelkedett a teljesítmény. Ez utóbbi növekedésben jelentős szerepe volt az út- és közmű-építéseknek.

Az építőipari termelés alakulása építmény-főcsoportonként, 2013. I–III. negyedév

Építmény- főcsoport	Építőipari termelési érték						
	milliárd Ft	megosz- lása, %	volumen- indexe, 2012. I-III. negyedév=100,0	országosan belüli aránya, %	milliárd Ft	megosz- lása, %	volumen- indexe, 2012. I-III. negyedév=100,0
	Tolna megyében				országosan		
Épületek építése	7,5	57,4	102,0	1,9	389,7	46,7	103,1
Egyéb építmények építése	5,6	42,6	107,9	1,3	444,0	53,3	112,2
Összesen	13,2	100,0	104,4	1,6	833,7	100,0	107,7

*A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra vonatkozó adatok.

Az első kilenc hónap folyamán beérkezett és visszaigazolt **szerződések** összesített értéke (10,8 milliárd Ft) az egy évvel korábbinál mintegy négytizedével magasabb volt. A szeptember végi szerződésállomány (4,7 milliárd Ft) is hasonló mértékben haladta meg a 12 hónappal korábbit, döntő részét (85%-át) egyéb építmények kivitelezésére kötötték. Ez utóbbi főcsoportra vonatkozó érvényes szerződések volumene közel hattizedével felülmúlta a 2012. szeptember végét, míg az épületek építéséé 9,0%-kal elmaradt attól.

Lakásépítés

Tolna megyében a **lakásépítési** teljesítmény továbbra is rendkívül alacsony. A 2012. január–szeptemberinél 27%-kal kevesebb új lakást vettek használatba a megyében. Országosan 37%-kal esett vissza a lakásépítés. A 19 megye közül csupán kettőben mértek növekedést, a többi 17-ben – Tolnával együtt – 14–80%-os teljesítmény-csökkenést regisztráltak. A Dél-Dunántúl másik két megyéjét tekintve Baranyában 54%-os, Somogyban 45%-os volt a visszaesés. Az újonnan épített lakások tízezer lakosra vetített száma Tolnában (1,8) – Heves megyével együtt – a harmadik legalacsonyabb volt a megyék rangsorában és 44%-át tette ki az országos mutatónak. A térség másik két megyéjében ugyan a tolnainál magasabb mutatót regisztráltak – Baranyában 2,0, Somogyban 3,7 újonnan épült lakás jutott tízezer lakosra – az országotól (4,1) viszont ezen mutatóértékek is elmaradtak.

A Tolnában átadott 41 új lakás 24%-át Szekszárdon, kétharmadát a többi városban, a fennmaradó egytizedet pedig a községekben vették használatba. Az otthonok 56%-át a lakosság, 44%-át a vállalkozások finanszírozták. Az új lakások 41%-a készült saját használatra, 59%-a pedig értékesítés céljából. Az új otthonok mintegy fele (51%) hámszobás volt, továbbá magas volt a négy vagy több szobás lakások aránya is (32%). A kétszobások hányada 15, az egyszobásoké 2%-ot tett ki. A lakások átlagos mérete a lakosság által építettek alapterületének csökkenése miatt 135-ről 107 m²-re mérséklődött.

Az idei első három negyedév során 13 lakás szűnt meg, 38%-uk avulás miatt. A **megszűnt lakások** 62%-a 1945 és 1960 között épült, a fennmaradó 38% pedig még 1945 előtt került használatba.

Az év első kilenc hónapjában a 2012. azonos időszakինál 6,5%-kal több, 66 új lakás építésére **adtak ki engedélyt** a Tolna megyei hatóságok, országosan ugyanakkor 32%-os visszaesést mértek.

Turizmus

Tolna megye **kereskedelmi szálláshelyein** – az előzetes adatok szerint – 2013 első kilenc hónapjában mintegy 57 ezer vendéget és 134 ezer vendégéjszakát regisztráltak. A vendégszám gyakorlatilag stagnált (0,5%-kal mérséklődött), a vendégéjszakáké ugyanakkor 5,1%-kal bővült az előző év azonos időszakához viszonyítva. Összességében nőtt az átlagos tartózkodási idő is. (Országosan a vendégszám 5,3, a vendégéjszaka-szám 4,4%-kal haladta meg a 2012. I–III. negyedévit.)

A megyei vendégforgalom 87%-át jelentő belföldivendég-szám 1,1%-kal mérséklődött, a hozzájuk kötődő vendégéjszakáké viszont 5,9%-kal bővült a vizsgált időszakban. A kereskedelmi szálláshelyek belföldivendég-forgalmának 62%-át adó szállodákban 7,2%-kal nőtt a vendégéjszaka-szám. A 13%-ot képviselő panziókban pedig 1,2%-kal töltöttek el több éjszakát, mint előző év január–júniusában. A vendégforgalom 13%-át kitevő külföldivendég-szám 3,3%-kal bővült, vendégéjszakáiké pedig alig változott (0,5%-kal nőtt) a vizsgált időszakban. A külföldi vendégek háromtizede Németországból érkezett. Ezzel továbbra is a legjelentősebb küldő ország a megyét tekintve, annak ellenére, hogy létszámuk 7,7%-kal, a vendégéjszakáik száma 2,3%-kal elmaradt a 2012. I–III. negyedévitől.

A kereskedelmi szálláshelyeken 9,3%-kal nőtt a bruttó bevétel. A mintegy 1,5 milliárd forint 48%-a származott szállásdíjból, 34%-a vendéglátásból. Előbbi kör 14,5%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit, utóbbi viszont 1,2%-kal elmaradt attól.

A működő kereskedelmi szálláshelyek jelentése alapján szeptemberben a megye 30 egysége fogadott el Széchenyi Pihenőkártyát. Az idei első kilenc hónapban összességében 136,8 millió forint származott a SZÉP-kártya elfogadásából, ami a belföldi szállásdíj-bevétel mintegy 26%-át jelentette.

Közúti közlekedési balesetek

Tolna megye közútjain 2013 első kilenc hónapjában 11,4%-kal több **személyi sérüléssel járó baleset** történt, mint az előző év azonos időszakában. (Országosan 0,3%-kal mérséklődött a balesetek száma.) Az első három negyedévben regisztrált 235 baleset során 30%-kal többen, 327-en szenvedtek sérülést vagy veszítették el az életüket. Az ittasan okozott balesetek száma ugyan nem változott a vizsgált időszakban, de ezen esetek során 30%-kal többen sérültek illetve haltak meg. A közúti balesetek 14%-át okozták ittas vezetők. A balesetek 57%-a járt könnyű sérüléssel, számuk mintegy ötödével emelkedett. A súlyos sérüléssel járó eseteké viszont 2,2%-kal mérséklődött, így 37%-os hányadot tettek ki. Az idei I–III. negyedévben 13 – a 2012. azonos időszakánál néggyel több – halálos kimenetelű balesetet regisztráltak.

A közúti balesetek során 309 fő szenvedett – 31%-uk súlyos, 69%-uk könnyű – sérülést, és 18-an – a 2012. I–III. negyedévinél kétszer többen – veszítették életüket. A súlyosan sérültek száma kevésbé (2,1%-kal), a könnyen sérülteké számottevően (44,2%-kal) emelkedett a vizsgált időszakban.

A járművezetők hibája miatt bekövetkezett balesetek 36%-a a sebesség nem megfelelő alkalmazása, további 17%-a pedig az elsőbbség meg nem adása miatt következett be.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: KSH Pécsi főosztály: Dr. Horváth József

További információ: KSH Pécsi főosztály: Laták Marianna

Telefon: (+36-74) 528-290

E-mail: Marianna.Latak@ksh.hu

Információs szolgálat,

telefon: (+36-1) 345-6789